

tage indtil Halvdelen. Her er det altsaa lempeligere, idet der højst kan tages en Fjerdepart; og jeg har altsaa tænkt mig, at skulde Kommunerne saa bagefter have Brug for Penge, enten til Jernbaner eller i alt Fald til Jernbaner eller andet, kunne de jo gaa videre og tage endnu en anden $\frac{1}{4}$. Men da mener jeg, det er rigtigt, at Staten kommer først, og at det netop er paa Tide nu; da der i flere Kommuner er Tale om at indføre Værdistigningsskat, bør vi ikke lade dem gøre det uden at varsko dem om, at Staten har Førsteret, naar der er Tale om Jord. Men jeg vil dog sige, at min § 2, hvor denne Værdistigningsskala er indført, meget godt kan tages ud — den gør det noget mere indviklet — og erstattes med, at ved en Stigning af 10 pCt. skal der svares en Fjerdepart af Stigningen i Skat. Men denne Stigning har jeg taget efter en Række større tyske Kommuner, Köln og Frankfurt o. fl., der alle have indført den og ere tilfredse med den. Synes man, det er for besværligt, kan man tage den ud; det skal jeg ikke opholde mig videre ved.

I øvrigt ønsker jeg at faa Jorden og Bygningerne adskilte; det tror jeg, vi før eller siden maa komme til. Det var vi inde paa i Jernbanelovforvalget, at det var ikke Bygningernes Værdi, men Jordværdien, der steg; og denne Stigning maa forstaaes paa den Maade, at hvis en Mand selv har forbedret sin Byggeplads, skal det fradrages; men den Stigning, der skyldes en samfundsmæssig Udvikling, Jernbane- og Havneanlæg, maa Samfundet have en Part af. Derfor vil jeg ønske, at dette Ting saa snart som muligt kommer til at lovgive om det Spørgsmaal; det er sikkert et baade vigtigt og betydningsfuldt Spørgsmaal.

I mit Lovforslag i Fjor stod der, at der skulde være vurderet i 1908, men det lader jo ikke til, at der bliver foretaget nogen Vurdering i Aar. Sker det ikke, er det jo let at rette Forslaget, saaledes at der kommer til at staa 1909 i Stedet for. Med disse faa Ord og i Henhold til, hvad jeg sagde i Fjor, skal jeg anbefale dette Forslag til velvillig og hurtigst mulig Fremme.

Formanden: Eksemplarer af det fremsatte Lovforslag ville blive omdelte.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere.

Mads Larsen: Da jeg i Gaar var ved Omtalen af Præstegaardsjords og anden offentlig Jords Udstykning og fremdrog Eksempler paa Udstykning af en Præstegaard i min Kreds, glemte jeg en Tilføjeelse, som er ret nødvendig, for at ærede Medlemmer kunne forstaa Berettigelsen af den Anke, jeg rejste. I Løbet af de to første Aar, efter at den omtalte Auktion var holdt paa Astrup Præstegaard, blev der paa den samme Mark, som jeg omtalte for Dem, oprettet ikke mindre end 5 Husmandsbrug, og ved at de paagældende Statshusmænd maatte købe af de Mellemhandlere, der havde købt Jorden ved Auktionen, fremkom der den for Statshusmændene meget beklagelige Forskel, at de maatte betale 150—200 Kr. mere pr. Td. Land, end de ellers havde behøvet, hvorved hver af dem kom til at forrente et Beløb af henimod 1,000 Kr. mere, idet Husmandsbruget for de fires Vedkommende var paa 5 Tdr. Land og for den enes paa 4 Tdr. Land. Jeg vil derfor ved denne Lejlighed henstille til Administrationen at drage Omsorg for, at man ved Udstykning af saadan Jord i Fremtiden i videst mulig Udstrækning passer paa, at der bliver givet Adgang til, at de paagældende, der ønske saadan Jord, kunne komme i Besiddelse af den fra første Haand.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Statshusmændenes Kredit føler jeg mig ikke beroliget ved de Udtalelser, den højtærede Landbrugsminister fremsatte ved Forelæggelsen af Lovforslaget, thi det kan jo ikke nægtes, at dette Spørgsmaal kan have en overordentlig stor Betydning for mange af disse Folk ved Indkøb af Fødestoffer, Kunstgødning eller forskellige andre Ting. Hvis en Mand har forøget sin Besætning med en eller to Køer, ja, i adskillige Tilfælde maaske endogsaa med flere, ud over det, han oprindeligt skulde have paa sit Statshusmandsbrug, forekommer det mig noget haardt, at han maaske skal blive tvungen til at sælge disse — hvad man jo ikke kan forbyde ham i Henhold til Loven —, fordi han ikke har Ret til at stille Sikkerhed i de samme Kreaturer. Jeg vil derfor meget henstille til det kommende Udvalg at søge at finde en Ordning, hvorved det bliver muligt for en Statshusmand, der virkelig maa anses for at være fuldt solid, at stille nogen Sikkerhed, hvis han ellers ikke kan opnaa den fornødne Kredit.

Der er et enkelt Forhold vedrørende Praktiseringen af Loven, som man vel kan kalde det, jeg vil nævne; det er med Hen-